

EK:n kanta: Sosiaaliasioissa päävastuu edelleen kansallisella tasolla

Sosiaalisen ulottuvuuden kehittäminen edellyttää Euroopalta elinvoimaista taloutta ja korkeaa työllisyyttä. Kilpailukykyiset yritykset, dynaamiset työmarkkinat ja vahva julkinen talous luovat pohjan uusille työpaikoille ja sosiaaliturvan kestävyydelle.

EU:n tulevaisuuskeskustelussa sosiaalinen ulottuvuus on jäsennettävä yhteen paitsi talouspolitiikan ja rahaliiton tulevaisuuden, myös sisämarkkinoiden syventämisen kanssa. Toisistaan irralliset, mahdollisesti vastakkaisiin suuntiin vetävät toimenpiteet ja kehityskulut vaarantavat EU:n yhtenäisyyden. Jos sosiaalista ulottuvuutta pusketaan eteenpäin liian nopeasti tai syvälle kansallisiin rakenteisiin menevällä tavalla, voidaan tahtomatta toimia EU:ta hajottavalla tavalla tiivistämisen sijaan.

Tehokasta toimeenpanoa ennen uutta sääntelyä

Lainsäädännön määrän kasvattaminen ei edistä sosiaalista konvergenssia Euroopassa johtuen jäsenmaiden sosioekonomisista ja kulttuurisista eroista. Sosiaalisen ulottuvuuden kehittämisessä EU:n roolin tulisi painottaa jäsenmaiden tukemiseen rakenneuudistuksissa ja parhaiden käytänteiden levittämiseen.

Sosiaalisen ulottuvuuden tai sosiaalipilarin ei pidä johtaa sääntelyyn, joka ei vastaa EU-kansalaisten ja yritysten tarpeisiin. Yhdenvertaisen kohtelun ja yritysten toimintaympäristön näkökulmasta tärkeämpää on nykyisten sääntöjen tehokas ja yhdenmukainen täytäntöönpano, mikä ei ole itsestäänselvyys kautta Euroopan.

Elinkeinoelämä ei näe välitöntä tarvetta uusille EU-tason työelämää ja sosiaaliturvaa koskeville säädöksille. Poliittisena julistuksena annetulla sosiaalipilarilla on kuitenkin jo perusteltu mm. perhevapaita ja yleiseurooppalaisia minimityöehtoja koskevia direktiivejä. Tämä on herättänyt huolen siitä, pyritäänkö EU:n toimivaltaa laajentamaan keinotekoisesti. Toimivaltarajoista ja toissijaisuusperiaatteesta on syytä pitää kiinni myös jatkossa.

Ensisijainen keino sosiaalisen ulottuvuuden kehittämiseksi on nykyisten sääntöjen ja rakenteiden tehokkaampi toimeenpano ja hyödyntäminen eli tehdään vähemmän, mutta paremmin. Sääntelyä ei tule pitää itseisarvona, vaan keinona päästä tavoitteisiin. Sekä uusien aloitteiden että olemassa olevien sääntöjen uudistamisen on perustuttava huolelliseen tarve- ja vaikutusarviointiin ja tapahduttava vaiheittain.

Työmarkkinajärjestöillä oltava keskeinen rooli sosiaaliasioissa

EU:n täytyy kunnioittaa kansallisten ja eurooppalaisten työmarkkinaosapuolten autonomiaa. Työmarkkinaosapuolten täysipainoinen osallistuminen työelämäuudistuksiin tuottaa positiivisia tuloksia. Syy on yksinkertainen. Työmarkkinaosapuolet tuntevat työmarkkinoiden tarpeet ja haasteet ja voivat yhdessä vastata niihin. Samalla sidosryhmät seisovat uudistusten takana, kun ovat mukana tekemässä niitä. Tästä lähtökohdasta on syytä pitää kiinni. Toimivat ratkaisut edellyttävät työmarkkinaosapuolten osallistumista päätöksentekoon.

EK:n viestit:

- Päävastuun sosiaaliasioissa on pysyttävä kansallisella tasolla.
- Työelämän ja sosiaalisen suojelun alalla mahdollisia EU-tason työkaluja ovat esim. eurooppalaiseen ohjausjaksoon sisältyvä sosiaalinen tulostaulu ja maakohtaiset suositukset, joilla jäsenmaita ohjataan rakenneuudistuksiin.
- Olennaista on huolehtia olemassa olevan EU-sääntelyn yhdenmukaisesta täytäntöönpanosta, ei lisätä sääntelyä.
- Kansallisten ja eurooppalaisten työmarkkinaosapuolten autonomiasta on pidettävä kiinni. Toimivat ratkaisut edellyttävät työmarkkinaosapuolten osallistumista päätöksentekoon.

Lisätiedot:

Katja Miettinen, puh. +358 40 839 48 39

Ilari Kallio, puh. +32 495 56 22 99